

DE HOOGBEGAAFDHEIDS SNELWEG

Hoogbegaafden zijn snelle denkers. Ze leggen snel verbanden waardoor ze vaak snel en ver vooruit kunnen kijken. Ze verwerken grote hoeveelheden informatie in één keer, regelmatig zonder zich daarvan bewust te zijn.

De exacte bron van hoge algemene intelligentie, zoals hoogbegaafdheid eigenlijk heet, is nog steeds niet precies blootgelegd. Maar dat de hoogbegaafde anders met informatie omgaat, en dat niet altijd even handig is in de maatschappij, dat moge duidelijk zijn.

Om uit te leggen hoe een hoogbegaafde denkt of wat een hoogbegaafde is, is heel lastig. Om dat inzichtelijk te maken heb ik het volgende voorbeeld uitgewerkt. Ongetwijfeld niet helemaal correct, maar geeft wellicht een beeld.

Snelweg

Je kent dat wel, een snelweg met 2 banen de ene kant op en 2 banen de andere kant. Sta me toe hier over een 2-baans snelweg te praten.

Een 2-baans snelweg heeft een bepaalde capaciteit. De vuistregel is daarbij 2000 voertuigen per rijbaan per uur. Vanzelfsprekend is e.e.a. afhankelijk van het tijdstip, het weer en nog veel meer. Maar laten we dit aantal nemen, rekent ook makkelijk.

Een 2-baans snelweg kan dus zo'n 4.000 voertuigen per uur aan. Mocht het aantal te groot worden, of de omstandigheden veranderen, dan kan het zijn dat die 2-baans weg het niet meer aankan en ontstaat er file. Als dat een enkele maal voor komt is dat niet zo'n probleem, daar valt mee te leven.

Anders wordt het als het structureel is. Oftewel, het aanbod is constant meer dan die 4.000 voertuigen per uur, waardoor er constant file is. Er is geen sprake meer van een goede doorstroming.

Ok, stel er wordt besloten om de weg uit te breiden tot een 12-baans snelweg. Dus 12 banen dezelfde richting op. Je kan je voorstellen dat de voertuigen daarbij in het niet vallen. Er is immers een capaciteit van 24.000 voertuigen en er rijden er maar een 4-6.000. Er is een enorme overcapaciteit en als die 12-baans snelweg zou kunnen denken, dan zou dat vast en zeker zoiets zijn als "wat doe ik hier, ik verveel me...".

Het zou dus ideaal zijn om het verkeersaanbod en de hoeveelheid rijbanen op elkaar af te stemmen om daarmee de doorstroming te bevorderen en rekening te houden met eventuele pieken. Ik denk dat wegbeheerders dit zeker wel doen.

Ik besef dat bovenstaand voorbeeld, een 2-baans snelweg vervangen door een 12-baans, onzin lijkt. En dat is het daar ook. Maar in het dagelijkse leven gebeurt het constant, in vergelijking met verstandelijke capaciteiten dus.

Onderwijs

Stel, er zit een 12-baans snelwegkind op de basisschool in de klas. Dit kind is dus, wat wij noemen, hoogbegaafd. Als dit kind constant veel te weinig aanvoer krijgt voelt het zich niet benut. Net zoals die 12-baans snelweg die maar een paar duizend voertuigen te verwerken krijgt terwijl hij er makkelijk 24.000 aan kan.

Als dit hoogbegaafde kind veel te weinig en/of te makkelijke lesstof aangereikt krijgt, wat dan?

Het gaat zich vervelen, begrijpt het niet. Het kan zichzelf 'dom' gaan vinden omdat hij/zij niet begrijpt waarom ze met die sommetjes e.d. bezig zijn. Het gaat onderpresteren en loopt de kans zelfs te blijven zitten of een laag schooladvies te krijgen.

En geloof me, ik weet waar ik het over heb. Ik kreeg Mavo-advies en ben zelfs in de 1e klas van de Mavo blijven zitten. Was ik dom? Nee, ik ben hoogbegaafd, maar het leren en me correct gedragen lukte me niet zo best. Nu weet ik hoe dat komt, maar indertijd was dat dus niet zo. Helaas.

Goed, als je dus een 12-baans snelweg in je klas hebt, vraag dan niet of hij/zij zich wil gedragen als een 2- of 3-baans snelweg, want dat kan hij/zij niet. En dat heeft dus niets met onwil te maken! En dus ook niet met 'emotioneel niet vaardig'!

Zie het als een uitdaging om die 12-baans te vullen met voertuigen. Geef deze hoogbegaafde extra lesstof, uitdagend onderwijs. Want dat is de enige manier om uit die hoogbegaafde te halen wat er in zit. Laat het a.u.b. niet afstompen, daar is het kind, de school, de ouders en zeker ook de maatschappij, niet bij gebaat.

Tegen een 12-baans snelweg in de klas zeggen dat het zich moet aanpassen aan een 2- of 3-baans snelweg werkt niet, echt niet.

Werk

Hoe zit het dan in een werksituatie? Feitelijk hetzelfde. Als je bepaalde werkzaamheden hebt die je door een 2- of 3-baanssnelweg zou kunnen laten uitvoeren, heeft het geen enkele zin om daar een 12-baans snelweg neer te zetten.

Ook daar zal een 12-baans snelweg zich al snel vervelen, er is te weinig aanbod en te weinig uitdaging.

Wat denk je dat er zou gebeuren met deze 12-baans snelweg? Oftewel, wat zal er gebeuren met een hoogbegaafde die op die werkplek zit?

Hij/zij verveelt zich, simpel zat. En afhankelijk van de tijdsduur en de persoonlijke situatie van de hoogbegaafde zie ik drie mogelijke gevolgen als deze situatie te lang voortduurt:

1. De hoogbegaafde stompt af en zal op de automatische piloot het werk gaan doen.
2. De hoogbegaafde geeft het aan maar er worden geen maatregelen genomen om de hoogbegaafde meer/uitdagender werk te geven.
3. De hoogbegaafde stapt op.

Het moge duidelijk zijn dat in alle drie de situaties er geen profijt is voor de hoogbegaafde zelf en ook niet voor de werkgever. De eerste situatie lijkt misschien niet zo rampzalig voor de werkgever, maar er komt ook geen extra input meer van de hoogbegaafde medewerker. En als zich er dan ergens een kans voordoet, zal de hoogbegaafde geen moment twijfelen om weg te gaan.

In de tweede situatie ligt een burn-out van de hoogbegaafde medewerker op de loer.

In de derde situatie zal de werkgever een desinvestering moeten verwerken en weer veel tijd en energie (en dus geld) moeten besteden om weer een nieuwe medewerker te vinden.

Kortom, in alle drie de situaties kost het tijd, energie en geld, vaak veel geld. Zonde! En over de toekomstige situatie van de hoogbegaafde nog maar te zwijgen, vooral in die eerste twee situaties.

Kan het ook anders? Tuurlijk!

Eerst moet je er voor zorgen dat je **wéét** dat je een 12-baans snelweg in dienst hebt. Ten tweede is het belangrijk dat er een cultuur heerst binnen de organisatie waarin de **verschillen** juist **bespreekbaar** zijn en **gekoesterd** worden. En ten derde moet je open staan om eens te **luisteren** naar de opmerkingen van de medewerkers. Als ze aangeven dat ze zich *vervelen*, dat het *werk anders georganiseerd kan worden* en dit soort opmerkingen, denk dan niet meer in termen van procedures en richtlijnen, maar ga **luisteren** naar die **medewerker**. De kans is zeer groot dat je dat zelfs een hoop **geld** en **energie** gaat **besparen**, of zelfs extra geld gaat **opleveren**!

Maak hoogbegaafdheid en hoge intelligentie (High IQ, kortweg HIQ) bespreekbaar binnen je organisatie. Zie het niet als bedreiging als je ondergeschikte (veel) intelligenter is dan jij. Wat daar gaat het helemaal niet om. Als een hoogbegaafde het beter denkt te weten, voel je niet aangevallen maar vraag uitleg. Daar kom jij als leidinggevende ook veel verder mee!

Zorg dat je geen 10- of 12-baans snelweg op de plek van een 2-baans hebt liggen. Detecteer die 10- & 12-baans snelwegen en geef ze een veel grotere hoeveelheid verkeer te verwerken. Koester de hoogbegaafde.

Het loont, zowel in energie, plezier als in geld!

Innovatie

Innovatie komt niet van computers. We praten vaak over computers als geweldige dingen, alsof ze beter zijn dan mensen. Dat is dus absoluut niet waar. Computers kunnen bij lange na niet wat het menselijke brein kan. Zelfs een leuk succes dat een computer minimale taken kan combineren om op een actie te anticiperen, is breintechnisch peanuts.

Dat het in de verre toekomst zou kunnen veranderen? Best mogelijk. Maar verdiep je je maar eens in het menselijke brein en wat dat allemaal kan, en hoe, en hoe snel. Ja, een computer kan bepaalde taken supersnel uitvoeren en daardoor het weer voorspellen. Maar er zijn nog steeds genoeg mensen die dat ook kunnen en daar geen computer voor nodig hebben.

Een computer kan geen verbanden leggen zoals het menselijk brein dat kan over de totale breedte. Innovatie kan je prima laten **ondersteunen** door computers, dat zeker. De output uit computers kan prima gebruikt worden om inzichten te staven, om data te genereren waar het menselijke brein weer wat mee kan.

Willen we als land écht innoveren? Dan zullen we **breed** moeten **inzetten** op **breincapaciteiten herkennen en koesteren**. Iedereen dezelfde opleiding geven is als iedere snelweg behandelen als een 2-baans snelweg. Met alle gevolgen van dien. Dat werkt dus niet!

Het is al zo dat vooral in het onderwijs gekeken wordt naar leerlingen met een etiket. ADHD, Autisme, Dyslexie, aandachtstoornis en dergelijke. We kunnen trots zijn dat daar speciale aandacht voor is. Maar ik heb het hier over hoogbegaafden en HIQ's, de vaak onbenutte 10- tot 12-baans snelwegen dus.

Als wij in staat zijn om in het onderwijs die 10- tot 12-baans snelwegen te herkennen en te erkennen, en ze te voorzien van uitdagend onderwijs, dan zijn we bezig met **innovatie in de toekomst**. Want als deze leerlingen op de juiste manier begeleid en (intellectueel) gevoed worden, zullen zij later zorgen dat Nederland innovatiever wordt, daar twijfel ik geen moment aan.

En anderzijds streef ik naar een cultuur waarin mensen **trots** worden op hoogintelligente volwassenen. Niet deze HIQ's zien als bedreigingen, maar als waardevolle medeburgers, net zoals alle andere mensen dat zijn. Gebruik de kennis, capaciteiten en innovatieve ideeën van deze hoogbegaafden zodat jouw organisatie (bedrijf, vereniging, stichting, zorg, overheid, politiek) én de totale maatschappij daar wel bij vaart!

Laten we er met elkaar voor zorgen dat we de 10- & 12-baans snelwegen (h)erkennen en daarmee aan een betere, effectievere en succesvollere maatschappij werken.

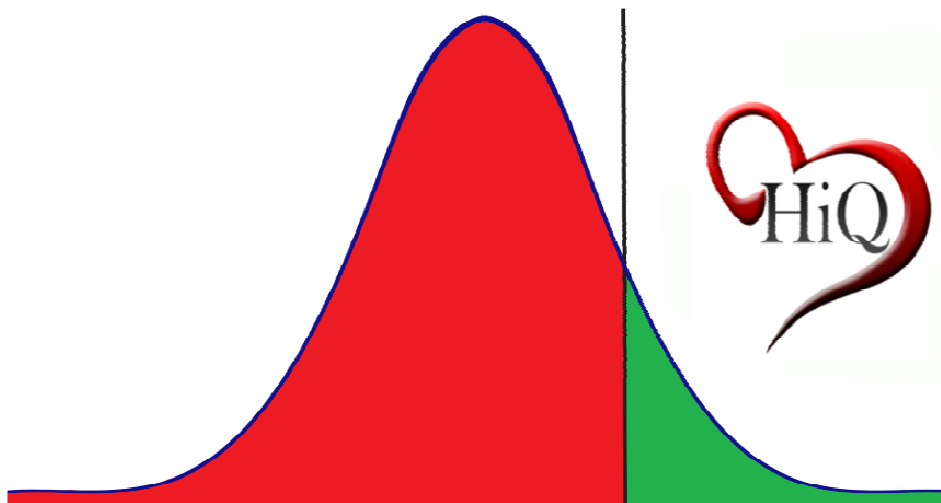
Over de Auteur:

Ruud Rensink is oud-voorzitter van de Vereniging Mensa Nederland, ondernemer, spreker, ideeënman, en nog veel meer. Zie www.ruudrensink.nl voor zijn persoonlijke website.

Van zijn hand is o.a. ook het artikel over [HIQ en communicatie](#).

Ruud is tevens de initiator van www.HIQ-matching.com, de nieuwe, wereldwijde community voor HIQ's om te chatten, informatie uit te wisselen, te e-mailen, voor evenementen en voor dating.

CONTACT:

Wilt u contact met de auteur?

www.ruudrensink.nl

info@ruudrensink.nl

0653 – 69 49 39 (vanuit het buitenland: 0031 653 69 49 39)

DISCLAIMER:

Bovenstaand artikel is ontsproten uit het brein van Ruud Rensink zelf. Het is gebaseerd op eigen waarneming, het lezen en interpreteren van zeer veel informatie en uit eigen ervaringen. Het is géén wetenschappelijk onderzoek en kan derhalve ook niet als zodanig worden gebruikt.